

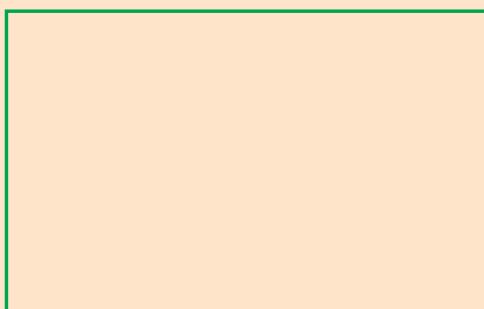
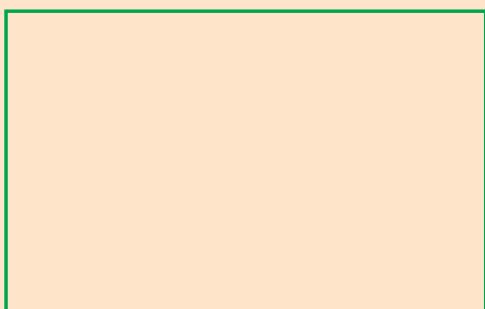
ନବମ ପାଠ

ବସ୍ତୁ

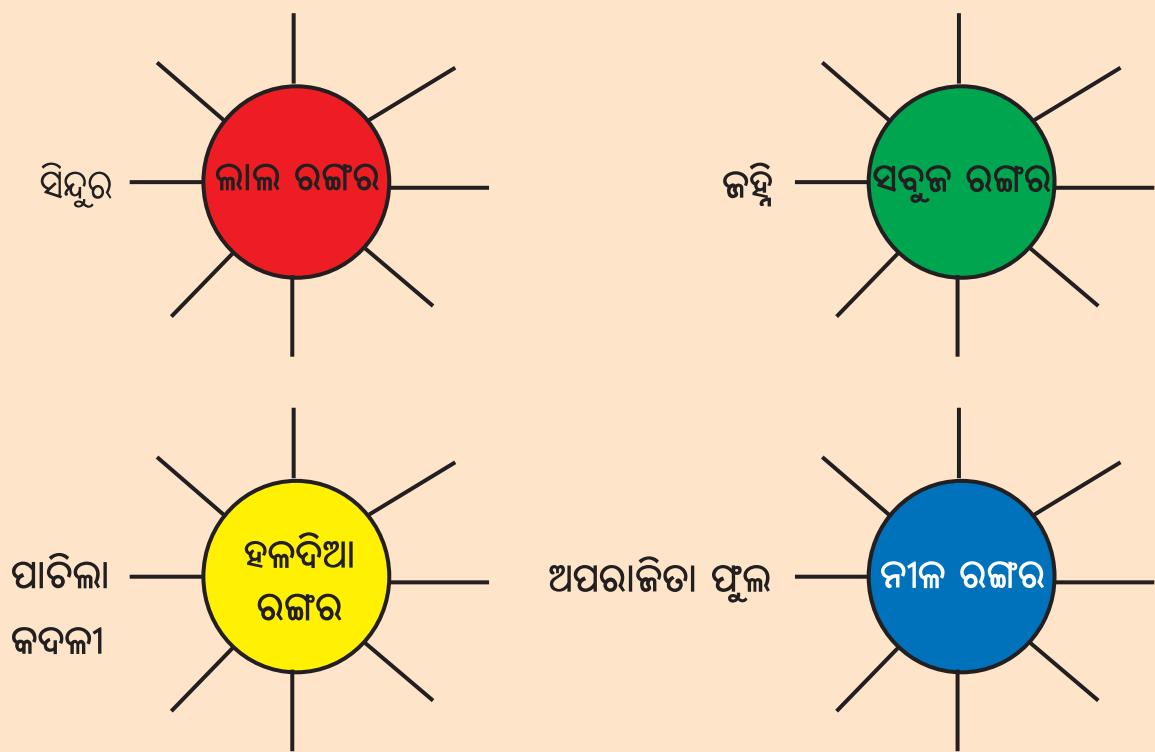
ଚିତ୍ରରେ ଥିବା କେଉଁ କେଉଁ ଜିନିଷ ତୁମ
ଘରେ ଅଛି ସେଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।

ତୁମ ଘରେ ଥିବା ଜିନିଷ ଯାହା ଏ ଚିତ୍ରରେ
ନାହିଁ ସେଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।

ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ମିଳୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବସ୍ତୁର ନାମ, ତାହାର ରଙ୍ଗ ଅନୁଯାୟୀ ତଳେ ଥିବା ଗୋଲେଇ
ଚାରିପଟେ ଲେଖ ।

ଗୋଟିଏ ଗୁସରେ ପାଣି ଓ ଗୋଟିଏ ଗୁସରେ କ୍ଷୀର ଦିଆଯାଇଛି । ତୁମେ କିପରି ଦେଖିକରି ଜାଣିବ କେଉଁ ଗୁସରେ କ୍ଷୀର ଓ କେଉଁ ଗୁସରେ ପାଣି ଅଛି ?

ବନ୍ଦୁ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ହୋଇଥାଏ । ରଙ୍ଗ ଦେଖି କେତେକ ବନ୍ଦୁକୁ ଚିହ୍ନ ହୁଏ । ରଙ୍ଗ ବନ୍ଦୁର ଏକ ଗୁଣ ।

ତୁମେ ଗୋଟିଏ କଳରା ଓ ଗୋଟିଏ ଚମାଚୋକୁ ହାତରେ ଛୁଅଁ । କେଉଁଠି ହାତକୁ କିପରି ଲାଗିଲା ?

ଡାଳିକା କରି ତଳ ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

କଳରା ପରି ଖଦଡ଼ା ଲାଗୁଥିବା ଜିନିଷ	ଚମାଚୋ ପରି ଚିକ୍କଣ ଜିନିଷ

ଚମାଟୋକୁ ଛୁଳଁଲେ ହାତକୁ ଯେପରି ଲାଗେ, ସେହିପରି ଲାଗୁଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ଚିକକଣ ଓ କଲରା ହାତକୁ ଯେପରି ଲାଗେ, ସେହିପରି ଲାଗୁଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ଖଦଡ଼ା ଜିନିଷ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ମାଝେ ବାକ୍ତରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଜିନିଷର ନାମ ଲେଖାଯାଇଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଖଦଡ଼ା ସେଗୁଡ଼ିକୁ କଲରା ଘରେ ଓ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଚିକକଣ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚମାଟୋ ଘରେ ଲେଖ ।

କଲରା	ବେଲୁନ୍, ମିଶ୍ର, ବାଲି, ପାଉଡ଼ର କାଙ୍କଡ଼, ଖମଆଳୁ, ରେସନ, ସାବୁନ୍, ମାଙ୍କଡ଼ା ପଥର, ଟାଇଲ, ଦର୍ପଣ, କାଚଗୋଲି, ସୋରିଷ ତେଲ, ଶିଳ, ଶିଳପୁଆ, ଚକିପେସା, ଲହୁଣୀ, ଲୁଣୀ, ବେଲ, କମଳା, ଚିନି, ଇଚା, କାକୁଡ଼ି, ବଲ	ଚମାଟୋ

ବଞ୍ଚୁଟି ଖଦଡ଼ା ବା ଚିକକଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ବଞ୍ଚୁ ଉପରେ ଆଙ୍କୁଳି ଚଳାଇ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ହେବ । ଖଦଡ଼ା ବା ଚିକକଣ ଲାଗିବା ବଞ୍ଚୁର ଆଉ ଏକ ଗୁଣ । ଏହି ଗୁଣ ଅନୁସାରେ ବଞ୍ଚୁ ଦୂର ପ୍ରକାରର- ଚିକକଣ ବଞ୍ଚୁ ଓ ଖଦଡ଼ା ବଞ୍ଚୁ ।

ନିମ୍ନ କୋଠରୀରେ କେତୋଟି ଖଦଡ଼ା ବଞ୍ଚୁ ଓ ଚିକଣ ବଞ୍ଚୁର ଚିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରି ଲଗାଅ ।

ନରମ ଓ ଟାଣ ଲାଗିବା ବସ୍ତୁର ଆଉ ଏକ ଗୁଣ । ଏହି ଗୁଣ ବା ଧର୍ମ ଅନୁସାରେ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ଦୂଳ ପ୍ରକାରର । ଯଥା ଟାଣ ବସ୍ତୁ ଓ ନରମ ବସ୍ତୁ ।

ଚାଉଳ, ପଥର, ଛେନା, ତୁଳା, ଇଚା, କାଚଗୋଳି, ଫୁଲ, ସଞ୍ଜ, ଗହମ, କାଠ, ଚକଟା ଅଟା, କାଦୁଆ, ଆଲୁ, ନଢ଼ିଆ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ନରମ ଓ କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଟାଣ ତଳେ ଖାଲିଘରେ ଲେଖ ।

ନରମ ବସ୍ତୁ	ଟାଣ ବସ୍ତୁ

ତୁମ ପରିବେଶରେ ଦେଖୁଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ନରମ ଓ କେଉଁଟି ଟାଣ ତାଲିକା କର ।

ନରମ ବସ୍ତୁ	ଟାଣ ବସ୍ତୁ

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା - ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ତାଲିକା କରିଥାରିବା ପରେ ଦଳରେ ବସି ଆଲୋଚନା କରିବେ । ପ୍ରତି ଦଳରୁ ଜଣେ ଲେଖାଏଁ ତାଲିକା ପଡ଼ିବେ । ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକର ରଙ୍ଗ ସମାନ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଡ଼ ।

ଆକାଶ	ମୁଣ୍ଡବାଳ
ପଡ଼	କନିଆରପୁଲ
ହଳଦୀବଦ୍ୱାତ୍ର	ଶୁଆ
କୋଇଲି	ତୁନ
ବଗ	ଗହମ
	ସମୁଦ୍ର

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ବନ୍ଧୁର ନାମ ଲେଖ ।

- (କ) ତିନୋଟି ଖଦଡ଼ା ଓ ତିନୋଟି ଚିକକଣ ବନ୍ଧୁ
(ଖ) ତିନୋଟି ନରମ ଓ ତିନୋଟି ଟାଣ ବନ୍ଧୁ

ତୁମ ପାଇଁ କାମ -

୧. ତୁମେ ମାଟିକୁ ପାଣିରେ ଚକଟ ଓ ଏହି ଚକଟା ମାଟିରୁ
ତୁମ ପସଦର ଗୋଟିଏ ଖଦଡ଼ା ଓ ଗୋଟିଏ ଚିକକଣ
ଜିନିଷ ତିଆରି କରି ସେଥିରେ ରଙ୍ଗ ଦିଆ ।
୨. ସଂଗ୍ରହ କର ଓ ସାଇତି ରଖ ।
- (କ) ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ପକ୍ଷୀର ପର ଖାତାରେ ଥିଲା
ସାହାଯ୍ୟରେ ଲଗାଅ । ତଳେ ତାହାର ରଙ୍ଗ ଓ ତାହା
କେଉଁ ପକ୍ଷୀର ପର ଲେଖ ।
- (ଖ) ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ମଞ୍ଜି ଅଳଗା ଅଳଗା ଛୋଟ ଛୋଟ
ଜରିରେ ଭର୍ତ୍ତିକର । କାଗଜରେ ମଞ୍ଜିର ନାମ ଲେଖି
ଜରି ଭିତରେ ରଖ ଓ ଜରିର ମୁହଁକୁ ବନ୍ଦ କର ।

ଜଳ

ତୁମେ ନିଜେ ସକାଳୁ ରାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳକୁ କେଉଁ କେଉଁ କାମରେ ବ୍ୟବହାର କର
ତଳେ ଲେଖ ।

.....
.....
.....

ତୁମ ଘରେ ଆଉ କେଉଁ କେଉଁ କାମରେ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ଲେଖ ।

.....
.....
.....

ଜଳର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବହାରଗୁଡ଼ିକୁ ଚିତ୍ର ଦେଖି ଲେଖ ।

_____

ଜଳକୁ ପ୍ରାଣୀ ଓ ଉଭିଦ ଉଭୟ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଆନ୍ତି ।

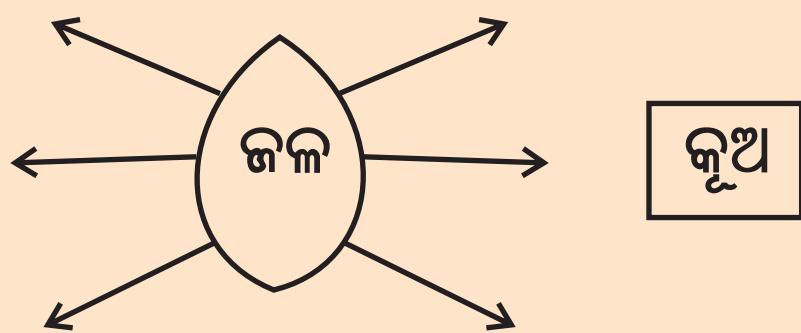
ଆମ ଶରୀର ଓ ଜଳର ପ୍ରାୟ ୩୦ ଭାଗ ହେଉଛି ଜଳ । ତରଳଖାଡ଼ା ହେଲେ ଦେହରୁ ଜଳୀୟ ଅଂଶ କମିଯାଏ । ଏଣୁ ସେ ସମୟରେ ଅଧିକ ପାଣି ପିଲବାକୁ ଦିଆଯାଏ ।

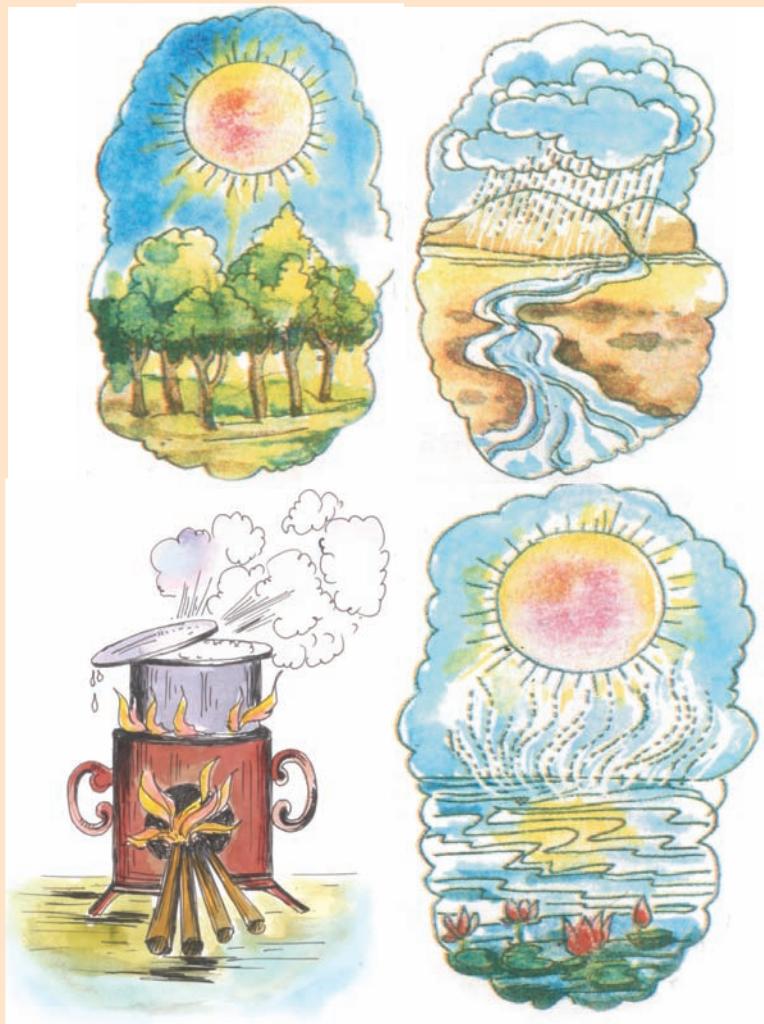
ପରୀକ୍ଷାଟିଏ କର

ଦୁଇଟି ମାଟିକୁଣ୍ଡ ନିଆ । ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଗଛ ଲଗାଆ । ଗୋଟିଏ କୁଣ୍ଡରେ ପ୍ରତିଦିନ ପାଣିଦିଅ, ଅନ୍ୟଟିରେ ପାଣି ଦିଅ ନାହିଁ । ଦୁଇ ତିନିଦିନ ପରେ ଦେଖିବ ପାଣି ପାଉଥିବା ଗଛଟି ସତେଜ ଅଛି ଓ ବଞ୍ଚି । କିନ୍ତୁ ପାଣି ନ ପାଉଥିବା କୁଣ୍ଡର ଗଛଟି ଖାଉଁଳି ପଡ଼ି ମରିଯାଇଛି । ଏଥିରୁ କ'ଣ ଜାଣିଲ ? ଗଛ ପାଣି ନ ପାଇଲେ ବଞ୍ଚିବ ନାହିଁ । ସେହିପରି ପ୍ରାଣୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଜଳ ନ ପାଇଲେ ବଞ୍ଚି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ତା'ହେଲେ ଆମେ ଜାଣିଲେ ଯେ ଗଛଲତା, ପଶୁପକ୍ଷୀ ଓ ମଣିଷ କେହି ଜଳ ବିନା ବଞ୍ଚିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏଣୁ ଜଳର ଅନ୍ୟ ନାମ ଜୀବନ ।

ଏବେ ତମେ ଚିନ୍ତା କର । ଏତେ ଜଳ ଆମେ କେଉଁଠାରୁ ପାଉ ? ଯଦି ଦେଖିଛ ଓ ଜାଣିଛ ତେବେ ତଳେ ଲେଖ ।

ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ଲେଖ ।

ତା'ହେଲେ ସମୁଦ୍ର, ନଈ ଓ ପୋଖରୀର ଜଳ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତପ୍ତ ହେଲେ ବାଷ୍ପ ହୋଇ ଉପରକୁ ଉଠିଯାଇ ଆକାଶରେ ମେଘ ଗଠନ କରେ । ସେହି ମେଘରୁ ବର୍ଷା ହୋଇ ବର୍ଷା ଜଳ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ପଡ଼େ । ବର୍ଷା ଜଳର କେତେକ ଅଂଶ ମାଟି ଭେଦି ମାଟିତଳକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ସଞ୍ଚିତ ହୋଇ ରହେ । ବାକି ଅଂଶତକନଦୀନାଳରେ ବହିଯାଇ ସମୁଦ୍ରରେ ପଡ଼େ ଓ ପୋଖରୀ, ଗାଡ଼ିଆରେ ଜମା ହୋଇ ରହେ ।

କୁଆ ବା ନଳକୂଆ ଦେଇ ମାଟିତଳେ ଥିବା ଜଳ ଆମେ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାଉ । ମାଟିତଳେ ଥିବା ଜଳ ବେଳେବେଳେ ଆପେ ଆପେ ଭୂପୃଷ୍ଠର ଫାଟବାଟେ ଉପରକୁ ଉଠିଆସି ବହିଯାଏ । ଏହାକୁ ଝରଣା କୁହାଯାଏ । ଏହି ଝରଣା ଜଳକୁ ମଧ୍ୟ ଆମେ ସଂଗ୍ରହ କରି ବିଭିନ୍ନ କାମରେ ଲଗାଉ । ଆମେ ତେବେ ଜାଣିଲେ, ଜଳ ମାଟିତଳେ, ମାଟି ଉପରେ ଓ ଆକାଶରେ ମେଘରେ ଅଛି । ଏଣୁ ଜଳର ଉସ୍ତରୁଡ଼ିକ ହେଉଛି - କୁଆ, ପୋଖରୀ, ସମୁଦ୍ର, ହ୍ରଦ, କେନାଳ, ନଦୀ, ଝରଣା, ନଳକୂପ, ମେଘ ଓ ମାଟିତଳେ ଥିବା ଜଳ ।

ଜଳର ସ୍ଥାନୀୟ ଉସ୍ତୁ :- ତୁମର ସାହି / ଗାଁରେ ଥିବା ଜଳର ଉସ୍ତରୁଡ଼ିକୁ ମନେପକାଇ ତଳେ ଲେଖ ।

ଚିତ୍ରରେ - ତୁମେ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ?
ତୁମେ ଏପରି କରକି ?
ଏହିଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ତୁମେ କ'ଣ କରିବ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଵଚ୍ଛନା - ଚିତ୍ର ଦୁଇଟିକୁ ତୁଳନା କରି ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

ଚିତ୍ରରେ ଦେଖା ହେଲା ଭଳି - ତୁମେ କଳ ତଳେ ମଗ ରଖି
ବୁନ୍ଦା ବୁନ୍ଦା ପାଣି ସଂଗ୍ରହ କର ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ କର - ମଗଟି ଭର୍ତ୍ତରେବା ପାଇଁ କେତେ ସମୟ
ଲାଗୁଛି ? _____

କେତେ ମଗ ପାଣିରେ ବାଲ୍ଟି ଭର୍ତ୍ତ ହେଉଛି ?

ହିସାବ କରି ଦେଖ : ଏକ ଘଣ୍ଠାରେ କେତେ ମଗ ପାଣି
ନଷ୍ଟ ହୋଇଛି । ତାହେଲେ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ କେତେ ପାଣି
ନଷ୍ଟ ହେଉଛି । ଏମିତି ଦଶଟି କଳରେ କେତେ ପାଣି ନଷ୍ଟ ହେଉଥିବ ?

ଜଳକୁ ପ୍ରାଣୀ ଓ ଉଭିଦ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଆନ୍ତି । ଆମେ ମନଙ୍କୁ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଉ ।
ଫଳରେ ଦିନକୁ ଦିନ ପୃଥିବୀରୁ ଜଳ କମିଯାଉଛି । ଅର୍ଥାତ୍ କୃଅ, ପୋଖରୀ, ହୃଦ, ସମୁଦ୍ର, ନଦୀ, ଝରଣା,
ନଳକୁପ ଓ ମାଟିତଳ ଜଳ କମିଯାଇ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଶୁଣିଯିବ । ଏଥିପାଇଁ ଆମେ ସମସ୍ତେ ସଚେତନ ହେବା
ଉଚିତ । କେବଳ ଦରକାର ଅନୁୟାୟୀ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କରିବା, ପାଣିକଳ ଖୋଲାଥିଲେ ତାକୁ ବନ୍ଦ କରିବା,
ଅଯଥାରେ ପାଣି ଭାଳିବା ନାହିଁ, ଖୁବ୍ କମ୍ ପାଣିରେ ନିଜର ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ।

ପାଣିର ଅଭାବ ହେଲେ କି କି ଅସୁବିଧା ହେବ ? ଲେଖ : _____

_____

_____

_____

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା- • ଉପର କାମଟିକୁ ଘରେ କରି ଆସିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାଙ୍କୁ କହିବେ । ଶିକ୍ଷକ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ
ପିଲାର ହିସାବକୁ ଉଦାହରଣ ଭାବେ କଳାପଟାରେ ଲେଖିବେ । ସେହି ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ନିଜ ନିଜର ହିସାବ କରିବେ ।
• ଶିକ୍ଷକ ଥରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା ପାଣିକୁ ପୁନର୍ବାର ବ୍ୟବହାର କରିବା ବିଷୟରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଜଳର ବ୍ୟବହାରଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

---

୨. ଜଳ ବ୍ୟବହାରରେ କି କି ସାବଧାନତା ଅବଳମ୍ବନ କରିବ ଲେଖ ।

---

୩. ତୁମ ଗାଁ / ସାହିରେ କେଉଁଠାରୁ ଜଳ ଆଣ ?

ତୁମ ପାଇଁ କାମ -

୧. ଜଳ ବଞ୍ଚାଅ - ଖଣ୍ଡେ କାର୍ଡବୋର୍ଡରେ ଲେଖି ତାକୁ
ହାତରେ ଧରି ତୁମେ ଦଳଗତଭାବେ ତୁମ ସାହି / ଗ୍ରାମରେ
ବୁଲ । (ଏହି କାମ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଉତ୍ସାବଧାନରେ ହେବ) ।

୨. ଖବର କାଗଜରେ ‘ଜଳାଭାବ’ ବିଷୟବିଷ୍ଣୁକୁ ନେଇ
ବାହାରୁଥିବା ଲେଖାଗୁଡ଼ିକୁ କାଟି ତୁମ ଖାତାରେ
ଅଠାଦେଇ ଲଗାଅ । ଶ୍ରେଣୀରେ ଏହି ଲେଖା ଉପରେ
ଆଲୋଚନା କର ।

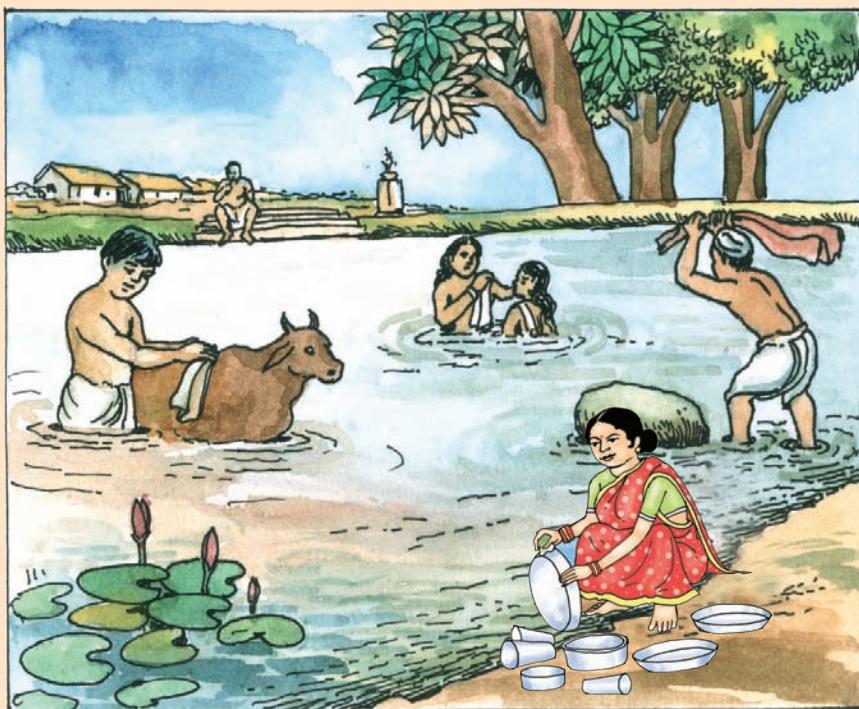
୩. ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ଦିବସ ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଳନ କର ।

ଜଳ ଦୂଷିତ ହୁଏ କିପରି ?

କ'ଣ ହେବ ପରୀକ୍ଷା କରି ଖାଲି ଘରେ ଲେଖ ।

- ← ଜଳରେ ହାତ ବୁଡ଼ାଇଲେ
- ← ଜଳରେ ପଚା ସଡ଼ା ଜିନିଷ ମିଶିଲେ
- ← ଜଳରେ କାଠି କୁଟା ପକାଇଲେ
- ← ଜଳରେ ଧୂଳି ଓ ମାଟି ପକାଇଲେ

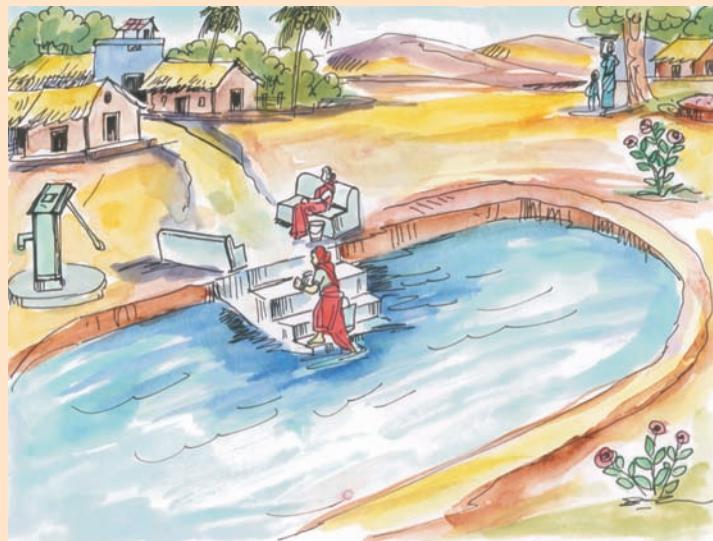
ଚିତ୍ର ଦେଖି ପୋଖରୀରେ ହେଉଥିବା କାମର ତାଲିକା କର ।

(୧) ଲୁଗା ସଫା କରିବା	(୩) _____
(୨) _____	(୪) _____

ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ କେଉଁ କାମ ପୋଖରୀ ଜଳକୁ ଦୂଷିତ କରୁଛି ଲେଖ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା - ଶିକ୍ଷକ ଏକ ଗ୍ରାସ ପାଣି ନେଇ ପରୀକ୍ଷାଟିକୁ କରିବେ ।

ଏବେ ଆଉ ଏକ ପୋଖରୀକୁ ଚିତ୍ରରେ ଦେଖିବା ।

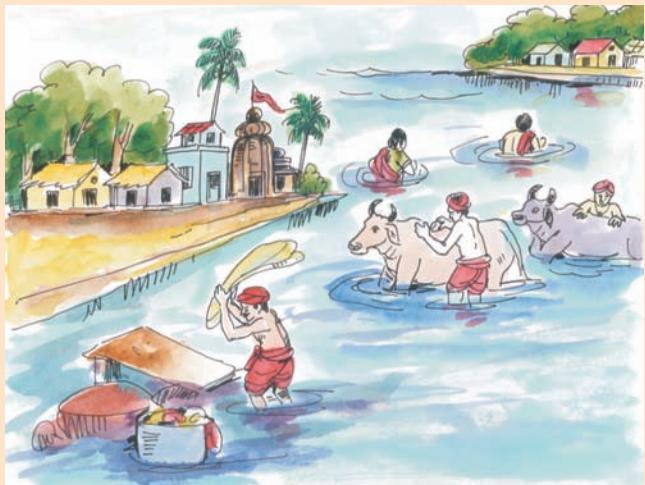
ପୂର୍ବ ପୃଷ୍ଠା ଓ ଉପର ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ପୋଖରୀ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ପୋଖରୀରେ ତୁମେ ଗାଧୋଇବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିବ ଓ କାହିଁକି ଲେଖ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଣରୁ ପୋଖରୀ ଜଳ ଦୂଷିତ ହୁଏ ।

(୧) ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ାରେ ଖାଡ଼ା ଫେରିଲେ	(୩) ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ାରେ ବାସନ ମାଜିଲେ
(୨) ପୋଖରୀରେ ନଳିତା ସଢ଼ାଇଲେ	(୮) ମାଛ ଚାଷପାଇଁ ଗୋବର ପିଡ଼ିଆ ଓ
(୩) ଲୁଗା ସଫା କଲେ	ମାଛ ଖାଦ୍ୟ ପୋଖରୀରେ ପକାଇଲେ
(୪) ଗୋରୁ, ମଙ୍ଗିକୁ ଗାଧୋଇ ଦେଲେ	(୯) ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ାରେ ଗଛ ଥିଲେ
(୫) ଶୌଚ ହେଲେ	(୧୦) ପୋଖରୀରେ ଅଳିଆ ଓ ଆବର୍ଜନା ପକାଇଲେ
(୬) ଦଳ ଓ ପଙ୍କ ସଫା ନ କଲେ	(୧୧) ଗୀ'ର ନାଳ ନର୍ଦ୍ଦମା ଓ ଗୁହାଳ ପାଣିକୁ ପୋଖରୀକୁ ଛାଡ଼ିଲେ

ଚିତ୍ର ଦେଖି ଲେଖ, କେଉଁ କେଉଁ କାରଣରୁ

ନଦୀଜଳ ଦୂଷିତ ହୁଏ ? _____

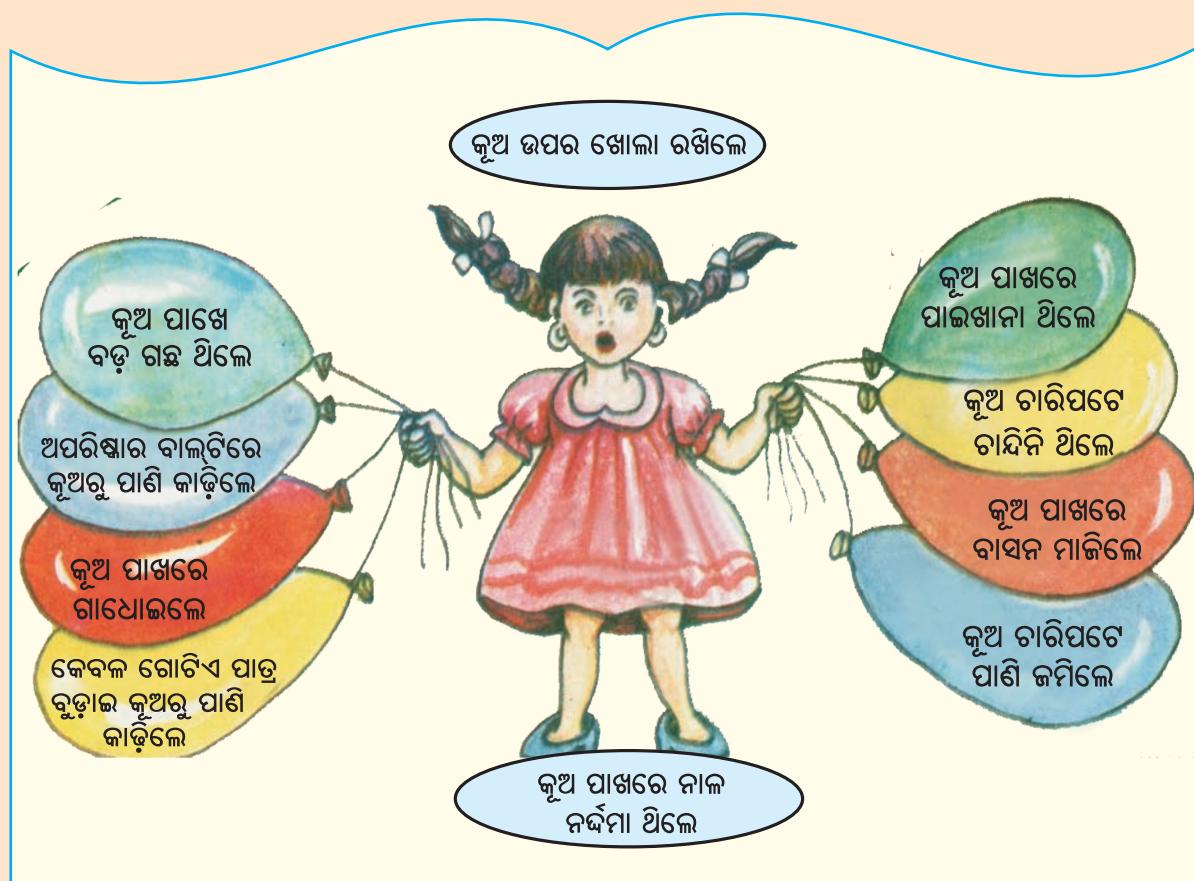

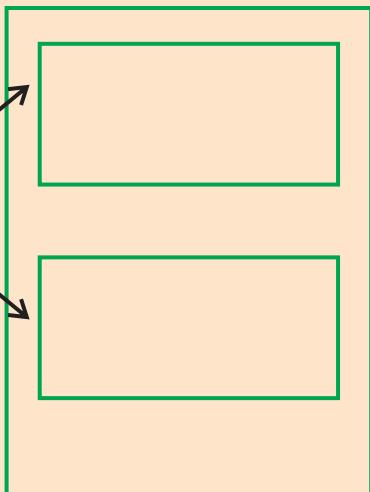
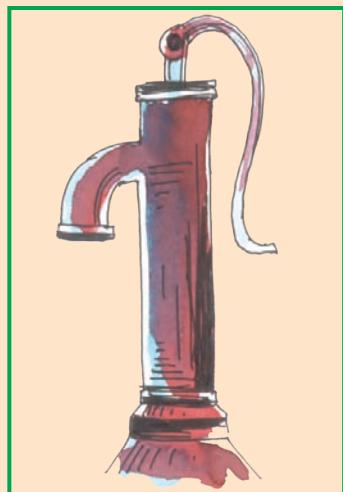

କୁଆ ଜଳ କେଉଁ କାରଣରୁ ଦୂଷିତ ହୁଏ ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ଲେଖାକୁ ପଡ଼ି ବାଛି କରି ନିଜ ଖାତାରେ ଲେଖ ।

ନଳକୂପ ଜଳ ଦୂଷିତ ହେବାର କାରଣ ଲେଖ ।

କ'ଣ କଲେ ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସର ଜଳ ଦୂଷିତ ହେବ ନାହିଁ ଚିନ୍ତା କରି ଲେଖ ।

କୃଅ ଜଳ : _____

ପୋଖରୀ ଜଳ : _____

ନଦୀ ଜଳ : _____

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଜଳ ଦୂଷିତ ହେବାର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

---

୨. ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ନଳକୃପର ଜଳ ଦୂଷିତ ନହେବା ପାଇଁ ତୁମେ କ’ଣ କରିବ, ଲେଖ ।

---

୩. କୁଆରେ ବୁଢ଼ି ପାଉଡ଼ର / ଫିଚିକିରି / କ୍ଲୋରିନ କାହିଁକି ପକାଯାଏ ?

ତୁମପାଇଁ କାମ -

ତୁମେ ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା କୁଆ, ନଳକୁଆ ବା
ପୋଖରୀ ପାଖକୁ ଯାଇ, ସେଠିକାର ଜଳ କିପରି
ଦୂଷିତ ହେଉଛି, ଖାତାରେ ଲେଖିକରି ଆଣ ଓ
ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା କର ।

